

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.013.02.2018

P/18/093

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

[tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą Zespołu
Orzekającego Komisji Rozstrzygającej]

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/18/093 - Finansowanie działalności ochotniczych straży pożarnych
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Poznaniu
Kontrolerzy	1. Przemysław Grad, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/80/2018 z dnia 7 maja 2018 r. 2. Sylwia Zakrzewska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LPO/79/2018 z dnia 7 maja 2018 r. (dowód: akta kontroli str. 1-2)
Jednostka kontrolowana	Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Wielkopolskiego im. generała Stanisława Taczaka, 60-867 Poznań, ul. Norwida 14 (dalej: Oddział Związku albo OW ZOSP).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Zarząd Wykonawczy OW ZOSP ¹ (dowód: akta kontroli str. 3-4)

II. Ocena kontrolowanej działalności²

Ocena ogólna

W okresie objętym kontrolą³, Oddział Wojewódzki Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej Województwa Wielkopolskiego dokonywał rozdysponowania środków publicznych otrzymanych na wspieranie działalności ochotniczych straży pożarnych (dalej: OSP albo jednostki), co do zasady, z uwzględnieniem rzeczywistych potrzeb oraz możliwości uzyskania wsparcia finansowego z innych źródeł.

Stosowane przez Oddział Związku wewnętrzne procedury przydzielania środków z dotacji jednak nie zawsze zapewniały efektywne ich wykorzystanie, uwzględniające zoptymalizowanie funkcjonowania OSP. Wystąpiły bowiem przypadki udzielania jednostkom dofinansowania: bez uwzględniania ich potencjału i aktywności w działaniach ratowniczych; na nieprzeznaczone do akcji ratowniczo-gaśniczych umundurowanie wyjściowe oraz na lekkie samochody strażackie, mało przydatne dla jednostek OSP włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego⁴ (dalej: KSRG).

Środki publiczne przeznaczone na działalność OSP zostały wykorzystane zgodnie z zawartymi umowami i rozliczone przez Oddział Związku w całości. W jednym przypadku nie została jednak zwrócona część dotacji pobranej w nadmiernej wysokości. Ponadto, w przypadku jednego z trzech skontrolowanych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego wybrano wykonawcę z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych⁵.

¹ Działający w składzie dwuosobowym: Andrzej Jankowski (Dyrektor Zarządu) oraz Tomasz Poręba (Z-ca Dyrektora Zarządu), a od 26 kwietnia 2017 r. w składzie trzyosobowym: Andrzej Jankowski (Dyrektor Zarządu) oraz Tomasz Poręba i Hanna Głomska (Z-cy Dyrektora Zarządu).

² Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

³ Lata 2014 – 2017.

⁴ O którym mowa w art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz. U. z 2018 r. poz. 620).

⁵ Dz.U. z 2017 r. poz.1579, ze zm., dalej: Pzp.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Rozdysponowanie i rozliczenie środków publicznych na funkcjonowanie OSP

Opis stanu faktycznego

Na terenie województwa wielkopolskiego na koniec 2017 r. funkcjonowało 1.807 OSP⁶, z czego 360 (19,9%) było włączonych do KSRG. Wg stanu na 31 grudnia 2017 r. w jednostkach zrzeszonych było 96,1 tys. członków, z czego 24,1 tys. z nich mogło brać bezpośredni udział w akcjach ratowniczych-gaśniczych. Do końca 2017 r. OSP z województwa wielkopolskiego dysponowały 1.966 samochodami ratowniczo-gaśniczymi, z tego 234 - ciężkimi, 795 - średnimi i 937 - lekkimi oraz 720 innymi pojazdami. Wszystkie te jednostki zrzeszone były w Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: Związek albo ZOSP).

(dowód: akta kontroli str. 66-76)

1.1. Dotacja MSWiA

W ramach dotacji otrzymanej w poszczególnych latach okresu 2014-2015 z MSWiA na realizację zadania dotyczącego przygotowania jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo-gaśniczych Zarząd Główny Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej (dalej: ZG ZOSP) przyznał dla OSP z terenu województwa wielkopolskiego odpowiednio kwotę: 3.603,1 tys. zł (z tego 1.933,1 tys. zł na wydatki bieżące, a 1.670,0 tys. zł na wydatki inwestycyjne) i 3.620,8 tys. zł (z tego 1.930,8 tys. zł na wydatki bieżące, a 1.690,0 tys. zł na inwestycyjne)

Zgodnie z przeznaczeniem wskazanym przez ZG ZOSP, w latach 2014 i 2015, wydatki bieżące poniesiono na :

- dopłaty do zakupu umundurowania strażackiego (odpowiednio: 1.218,4 tys. zł i 1.218,9 tys. zł),
- dopłaty do zakupu sprzętu (371,5 tys. zł i 369,1 tys. zł),
- dopłaty do obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych (180,4 tys. zł i 180,2 tys. zł)⁷,
- dofinansowanie remontów remiz strażackich (112,8 tys. zł i 112,6 tys. zł),
- szkolenia z zakresu udzielania pierwszej pomocy (50 tys. zł w każdym roku).

Z kolei wydatki inwestycyjne w latach 2014-2015 zostały poniesione na dopłaty do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych (1.500 tys. zł w każdym roku) oraz do zakupu motopomp (odpowiednio 170,0 tys. zł i 190,0 tys. zł).

(dowód: akta kontroli str. 81-108)

Informacje o możliwości ubiegania się o środki z dotacji MSWiA oraz o terminach składania wniosków o dofinansowanie⁸ Zarząd Wykonawczy Oddziału Wojewódzkiego ZOSP (dalej: ZOW ZOSP) wysyłał do OSP oraz zarządów gminnych i powiatowych ZOSP. Informacje te wraz z zasadami przyznawania dopłat do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych, sprzętu i umundurowania zamieszczano na stronie internetowej Oddziału Związku. Dyrektor ZOW ZOSP wskazał również, że informacje o planowanych środkach i zasadach ich przydzielania upowszechniano na posiedzeniach statutowych i organizowanych naradach z działaczami ZOSP.

(dowód: akta kontroli str. 109-116)

⁶ Wg danych z systemu OSP.

⁷ W 2016 r. na organizację obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych otrzymano dotację z MSWiA w kwocie 387,0 tys. zł.

⁸ Do zakupu sprzętu i umundurowania, samochodów ratowniczo-gaśniczych czy remontów strażnicy.

Podział środków z dotacji MSWiA, przyznanych przez ZG ZOSP na sprzęt, umundurowanie i remonty remiz, Oddział Związku dokonywał proporcjonalnie na powiaty województwa wielkopolskiego, tj. w zależności od liczby jednostek OSP działających na terenie powiatu). Zarządy oddziałów powiatowych Związku dokonywały podziału środków na oddziały gminne, jak wyjaśnił Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku, biorąc pod uwagę potrzeby jednostek OSP i możliwości zgromadzenia środków na zakup.

Zarząd Oddziału Związku nie określił dodatkowych zasad i kryteriów przydzielania środków. Podziału środków z dotacji MSWiA na sprzęt i umundurowanie oraz zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych dokonano w oparciu o zasady określone w uchwale Prezydium Zarządu Głównego Związku w sprawie zasad przyznawania dotacji do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu i umundurowania dla OSP⁹.

(dowód: akta kontroli str.116-121)

Nabór wniosków o dofinansowanie odbywał się za pośrednictwem oddziałów gminnych i powiatowych ZOSP, które dokonywały ich zaopiniowania. Do Oddziału Związku składano z oddziałów powiatowych tylko pozytywnie zaopiniowane wnioski. W związku z tym, w toku kontroli NIK nie było możliwości ustalenia liczby wszystkich wniosków złożonych przez jednostki OSP do struktur terenowych (powiatowych) Związku, jak również wniosków negatywnie zaopiniowanych (nieobjętych dofinansowaniem), co uniemożliwiło dokonanie całościowej oceny procesów naboru wniosków.

W latach 2014-2015 r. wnioski o dofinansowanie z dotacji MSWiA do zakupów umundurowania, sprzętu, motopomp i samochodów specjalistycznych lub do remontów remiz i organizacji obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych złożyło odpowiednio 756 i 746 jednostek, w tym odpowiednio 228 i 233 włączonych do KSRG i odpowiednio 558 i 513 działających poza systemem. Wszystkie wnioski złożone przez OSP do Oddziału Związku zostały rozpatrzone pozytywnie przez Zarząd Oddziału Związku, co skutkowało przyznaniem dofinansowania. Badaniem objęto 64 wnioski złożone przez OSP na dofinansowanie zakupu umundurowania i sprzętu strażackiego oraz remontu remiz strażackich. Wszystkie zbadane wnioski zawierały uzasadnienia i zostały pozytywnie zaopiniowanych przez zarządy gminne i powiatowe Związku. Nie wystąpiły przypadki udzielenia dofinansowania pomimo negatywnej opinii zarządu gminnego i powiatowego Związku.

(dowód: akta kontroli str. 122)

Oddział Związku posiadał informacje o rzeczywistym zapotrzebowaniu jednostek na podstawie danych zawartych w „Systemie OSP”¹⁰. Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku wyjaśnił, że raporty z systemu OSP zawierają informacje o tym co jednostki planują zmienić w swym wyposażeniu oraz kiedy planują to nabyć. Korekty dokonują na spotkaniach z komendantami gminnymi ZOSP. Na nich ustala się potrzeby w stosunku do możliwości finansowych uzyskiwanych z dotacji oraz środków samorządu gminnego.

(dowód: akta kontroli str. 55-76, 117)

W latach 2014 i 2015 Zarząd Oddziału Związku udzielił dofinansowania OSP (poprzez dopłaty do sprzętu strażackiego, samochodów i umundurowania lub do remontu remiz strażackich) odpowiednio w kwocie: 3 553,1 tys. zł (z czego 2.487,6 tys. zł dla jednostek włączonych do KSRG i 1.065,5 tys. zł dla pozostałych OSP) i 3 570,8 tys. zł (z czego 2.371,5 tys. zł dla jednostek włączonych do KSRG i 1.199,3 tys. zł

⁹ Uchwała Nr 81/9/2014 z 18 lutego 2014 r.

¹⁰ Aplikacja „System OSP” jest aplikacją internetową udostępnioną dla czterech szczebli Związku OSP.

dla pozostałych OSP), stanowiące 100% dotacji MSWiA przydzielonej przez ZG ZOSP. Środki w ramach udzielonej dotacji z MSWiA zostały w tych latach wykorzystane w całości.

(dowód: akta kontroli str. 81-108)

Badaniem objęto dofinansowanie przyznane 54 jednostkom¹¹ w wysokości 95,4 tys. zł na zakup umundurowania i sprzętu strażackiego w latach 2014-2015. W ramach otrzymanych środków OSP dokonywały głównie zakupu umundurowania strażackiego (wyjściowego) w kwocie 18,7 tys. zł, odzieży ochrony osobistej strażaka (40,3 tys. zł), środków łączności (18,4 tys. zł) i węży strażackich (6,1 tys. zł). Przy przyznawaniu dofinansowania jednostkom przez Oddział Związku stosowano zasady określone w ww. uchwale Prezydium Zarządu Głównego Związku w sprawie zasad przyznawania dotacji do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu i umundurowania dla OSP, a także w uchwałach Prezydium Zarządu Głównego Związku w sprawie wysokości dopłat do zakupu samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu i umundurowania dla OSP oraz obozów młodzieżowych drużyn pożarniczych¹². Dofinansowania udzielono zgodnie ze złożonymi przez jednostki wnioskami wskazującymi konkretny zakres i asortyment sprzętu oraz umundurowania. Wnioski o udzielenie dofinansowania były równoznaczne ze złożeniem zamówienia na zakup sprzętu i umundurowania w punktach handlowych Związku.

Po przyznaniu dofinansowania OSP otrzymały od Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku promesy informujące o kwocie przyznanego dofinansowania na wyszczególniony asortyment. Po zrealizowaniu zamówienia Oddział Związku wystawiał faktury z tytułu sprzedaży sprzętu i umundurowania, a dopłata ze środków dotacji MSW do zakupów sprzętu i umundurowania przekazywana była jednostkom każdorazowo na ich rachunki bankowe. OSP uiszczaly należności dokonując jednocześnie odbioru zamówionego sprzętu w filiach Oddziału Związku. Dofinansowanie do zakupu sprzętu i wyposażenia przyznawano także jednostkom, które na przestrzeni lat 2014-2017 nie uczestniczyły lub rzadko uczestniczyły w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

(dowód: akta kontroli str. 123-524, 702-704, 709-713, 715-719)

Analizą objęto również dofinansowanie przyznane 10 OSP¹³ w wysokości 13,3 tys. zł na remonty remiz strażackich w latach 2014-2015. W przypadku remontu remiz rozdziału dotacji MSW na powiaty dokonywał Oddział Związku (proporcjonalnie do liczby OSP w powiecie), a podziału środków pomiędzy poszczególne jednostki - zarząd oddziału powiatowego Związku. Jak wyjaśnił Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku, to zarząd oddziału powiatowego Związku (w skład którego wchodzi przedstawiciele wszystkich oddziałów gminnych ZOSP), mógł najdokładniej stwierdzić, której OSP te niewielkie środki pomogą w przeprowadzeniu prac remontowych. Jednostkom, którym przyznano dofinansowanie do remontów Oddział Związku przekazywał środki z dotacji MSWiA na ich rachunki bankowe, informując pisemnie o zasadach rozliczenia tych środków. OSP objęte badaniem przedłożyły w wymaganym terminie sprawozdania z rozliczenia otrzymanych środków, wraz z dokumentami potwierdzającymi ich prawidłowe wydatkowanie. Środki z dotacji wykorzystano w całości przeznaczając je na sfinansowanie zakupu materiałów budowlanych oraz usług budowlanych (remontowych) i geodezyjnych związanych z remontem strażnic. Poszczególnym

¹¹ Tj. 19 OSP z powiatu ostrzeszowskiego (dot. dotacji z MSWiA w 2014 r.) oraz 35 OSP z powiatu tureckiego (dot. dotacji z MSWiA w 2015 r.).

¹² Uchwała nr 76/9/2014 z 18 lutego 2014 r. (dot. dopłat z dotacji MSWiA z 2014 r.) oraz uchwała nr 135/16/2015 z 12 lutego 2015 r. (dot. dopłat z dotacji MSWiA z 2015 r.).

¹³ Tj. OSP: Brudzew, Izbice, Pietrzyków, Owieczki i Racot (dot. dotacji MSWiA z 2014 r.) oraz OSP: Kamieniec, Kębłowo, Krzymów, Święta i Sokolniki (dot. dotacji MSWiA z 2015 r.).

OSP przyznawano relatywnie niewielkie kwoty (od 1,0 tys. zł do 6 tys. zł). Z 10 objętych badaniem OSP, siedem wykazało się na przestrzeni lat 2014-2017 wysoką aktywnością w działaniach ratowniczych, natomiast trzy¹⁴ z nich w tym okresie nie uczestniczyły w akcjach ratowniczo-gaśniczych.

(dowód: akta kontroli str. 525-600, 705-708, 714)

W latach 2014-2015 OW ZOSP nie przeprowadzał czynności kontrolnych w zakresie wykorzystania dotacji z MSWiA na zakup samochodów ratowniczo-gaśniczych. Natomiast w 2016 r. OW ZOSP wraz z ZG ZOSP przeprowadził kontrole wydatkowania środków publicznych otrzymanych w ramach dotacji z MSWiA na rok 2015. Nadzór nad wykorzystaniem środków publicznych przez OSP sprawowany był poprzez weryfikację dokumentacji z rozliczenia przyznanych środków przedkładanych przez jednostki (w odniesieniu do środków na remonty strażnic) bądź poprzez bezpośrednią realizację składanych przez nie zamówień na sprzęt i umundurowanie.

(dowód: akta kontroli str. 625-664)

W latach 2014-2015 w Oddziale Związku przeprowadzono cztery postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę samochodów pożarniczo-gaśniczych lub dostawę sprzętu strażackiego (motopomp). Kontrolą objęto jedno postępowanie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę 10 samochodów ratowniczo-gaśniczych¹⁵, o wartości szacunkowej zamówienia 5.925,9 tys. zł. W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego, z wyłonionym wykonawcą zawarto umowę na kwotę 6.883,9 tys. zł. Źródło sfinansowania wydatków stanowiły środki pochodzące z: dotacji MSWiA w kwocie 1.500,0 tys. zł (będące w dyspozycji OW ZOSP) i w kwocie 1.620,0 tys. zł (będące w dyspozycji Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej) oraz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (dalej: WFOŚiGW), odpowiednio w kwocie: 150,0 tys. zł i 500,0 tys. zł, a także z budżetu gmin i wkładu własnego jednostek OSP w łącznej kwocie 3.113,9 tys. zł. Postępowanie przeprowadzono zgodnie z procedurami określonymi w Pzp. Po dokonaniu odbioru techniczno-jakościowego przekazano zakupione samochody pożarnicze 10 jednostkom włączonym do KSRG, wyselekcjonowanym w drodze naboru wniosków o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 681-682)

W przypadku realizacji zakupów sprzętu przeciwpożarowego i umundurowania nie stosowano Pzp z uwagi na niższe od równowartości 30 tys. euro kwoty poszczególnych zamówień składanych przez OSP. Złożenie przez jednostkę wniosku o dofinansowanie było równocześnie złożeniem zamówienia na dostawę. Zamówienia te były następnie realizowane przez Oddział Związku, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej.

(dowód: akta kontroli str. 129-524)

1.2. Fundusze europejskie i wsparcie jednostek OSP z innych źródeł

1.2.1. W latach 2014-2017 OW ZOSP uczestniczył w realizacji trzech projektów związanych z doposażeniem OSP, w których źródłem finansowania były fundusze europejskie.

W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2007-2013¹⁶, Oddział Związku zrealizował dwa projekty w zakresie poprawy bezpieczeństwa

¹⁴ Dot. OSP: Broniszewo, Walentynowo i Fajum.

¹⁵ Z tego cztery ciężkie samochody ratowniczo-gaśnicze oraz sześć średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych.

¹⁶ Priorytet III. Środowisko przyrodnicze, działanie 3.6 Poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego.

środowiskowego i ekologicznego na obszarze województwa wielkopolskiego, poprzez zakup samochodów dla OSP w ramach KSRG - etap III i IV. Zasadniczym celem tych projektów było zabezpieczenie spokojnej i zdrowej egzystencji wszystkich organizmów żywych na terenie województwa. Służyć temu miała realizacja celu bezpośredniego polegająca na rozbudowie systemu bezpieczeństwa środowiskowego i technologicznego w oparciu o KSRG na obszarze powiatów: obornickiego, konińskiego, złotowskiego, kępińskiego i kaliskiego (III etap) oraz: czarnkowsko-trzcianeckiego, kaliskiego, konińskiego, tureckiego, wągrowieckiego, wolsztyńskiego i złotowskiego (IV etap).

(dowód: akta kontroli str. 1017-1121, 1149-1226)

Na podstawie umowy o dofinansowanie¹⁷ z 19 lutego 2015 r. zawartej z WFOŚiGW¹⁸ Oddział Związku zobowiązał się do zrealizowania przedsięwzięcia polegającego na zakupie pięciu samochodów ratowniczo-gaśniczych (trzech ciężkich i dwóch średnich) wraz z wyposażeniem dla pięciu OSP włączonych do KSRG. Całkowita wartość projektu określona została na kwotę 3.929,6 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne to 3.915,1 tys. zł, a niekwalifikowalne: 14,5 tys. zł. Na jego realizację OW ZOSP przyznano dofinansowanie do wysokości nieprzekraczającej 3.286,8 tys. zł (co stanowiło 83,95% kosztów kwalifikowalnych), z czego do kwoty 3.286,8 tys. zł ze środków budżetu UE (w ramach płatności z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, dalej: EFRR). Okres rzeczowy realizacji projektu ustalono od 14 kwietnia do 30 września 2015 r., a okres finansowy jego realizacji na 31 marca – 30 września 2015 r. Partnerami projektu było pięć gmin (zapewniających finansowanie udziału własnego i trwałość projektu) oraz pięć jednostek OSP (zapewniających realizację celów projektów poprzez prowadzenie działań ratowniczych z wykorzystaniem samochodów zakupionych w ramach projektu), z którym Oddział Związku, jako koordynator projektu, zawarł stosowne umowy partnerskie.

Objęty dofinansowaniem projekt został zrealizowany terminowo, zgodnie z założeniami i umową o dofinansowanie. W wyniku realizacji projektu całkowita jego wartość wyniosła 3.929,6 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne – 3.913,8 tys. zł, a niekwalifikowalne – 15,8 tys. zł. Oddział Związku otrzymał dofinansowanie ze środków publicznych w wysokości 3.285,6 tys. zł w formie płatności z EFRR, co stanowiło 83,95% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Realizując projekt Oddział Związku zapewnił jego finansowanie poprzez wniesienie wkładu własnego przez partnerów projektu (gminy). W związku z realizacją projektu sfinansowano wydatki kwalifikowane środkami pochodzącymi z wkładu własnego w wysokości 628,2 tys. zł, co stanowiło 16,05% kwoty wydatków kwalifikowalnych. Wydatki zadeklarowane we wnioskach o płatność i ostatecznie zrefundowane, zostały poniesione przez Oddział Związku w okresie kwalifikowalności wydatków, wskazane w harmonogramie rzeczowo-finansowym projektu i udokumentowane załączonymi do wniosków o płatność kopiami dokumentów księgowych, potwierdzających zrealizowanie dostaw i dokonanie za nie zapłaty. Realizacja ww. projektu została objęta kontrolą przeprowadzoną przez urząd kontroli skarbowej w ramach wykonywania czynności w zakresie audytu gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu UE. W jej wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości.

(dowód: akta kontroli str. 1017-1148)

Zgodnie z umową o dofinansowanie¹⁹ z dnia 18 grudnia 2015 r. zawartą z WFOŚiGW²⁰, Oddział Związku zobowiązał się do zrealizowania przedsięwzięcia

¹⁷ Nr UDA-RPWP.03.06.06-30-015/14-00 wraz z aneksami nr 1 z 2 września 2015 r. i nr 2 z 31 sierpnia 2016 r.

¹⁸ Działający jako Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu III. WRPO 2007-2013.

¹⁹ Nr UDA-RPWP.03.06.06-30-002/15-00 wraz z aneksami nr 1 z 31 grudnia 2015 r., nr 2 z 11 marca 2016 r. i nr 3 z 30 czerwca 2016 r.

polegającego na zakupie siedmiu samochodów ratowniczo-gaśniczych (pięciu ciężkich i dwóch średnich) wraz z wyposażeniem dla siedmiu OSP włączonych do KSRG. Całkowita wartość projektu określona została na kwotę 7.366,1 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne – 6.930,8 tys. zł, a niekwalifikowalne – 435,3 tys. zł. Na jego realizację Oddziałowi Związku przyznano dofinansowanie do wysokości nieprzekraczającej 6.861,5 tys. zł (co stanowiło 99,0% kosztów kwalifikowalnych), z czego do kwoty 6.861,5 tys. zł ze środków budżetu UE (w ramach płatności z EFRR). Okres rzeczowy i finansowy realizacji projektu ustalono od 15 do 31 grudnia 2015 r. Partnerami projektu było siedem gmin (zapewniających finansowanie udziału własnego i trwałość projektu) oraz siedem jednostek OSP (zapewniających realizację celów projektów poprzez prowadzenie działań ratowniczych z wykorzystaniem samochodów zakupionych w ramach projektu), z którymi Oddział Związku, jako koordynator projektu, zawarł stosowne umowy partnerskie.

Objęty dofinansowaniem projekt został zrealizowany terminowo, zgodnie z założeniami i umową o dofinansowanie. W wyniku realizacji projektu całkowita jego wartość wyniosła 7.366,1 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne – 6.930,8 tys. zł, a niekwalifikowalne – 435,3 tys. zł. Oddział Związku otrzymał dofinansowanie ze środków publicznych w wysokości 6.861,5 tys. zł w formie płatności z EFRR, co stanowiło 99% kwoty wydatków kwalifikujących się do objęcia wsparciem. Realizując projekt Oddział Związku zapewnił jego finansowanie poprzez wniesienie wkładu własnego, przez partnerów projektu (gminy). W związku z realizacją projektu sfinansowano wydatki kwalifikowane środkami pochodzącymi z wkładu własnego w wysokości 69,3 tys. zł, co stanowiło 1% kwoty wydatków kwalifikowalnych. Wydatki zadeklarowane we wnioskach o płatność i ostatecznie zrefundowane, zostały poniesione przez Oddział Związku w okresie kwalifikowalności wydatków, wskazane w harmonogramie rzeczowo-finansowym projektu i udokumentowane załączonymi do wniosków o płatność dokumentami księgowymi, potwierdzającymi zrealizowanie dostaw i dokonanie za nie zapłaty.

(dowód: akta kontroli str. 1149-1256)

W wyniku realizacji ww. dwóch projektów osiągnięto zarówno zakładane w umowach wskaźniki produktu (zakupiono odpowiednio pięć i siedem wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof), jak również wskaźniki rezultatu odnoszące się do liczby osób objętych ochroną przeciwpożarową lasów i innymi środkami ochrony (odpowiednio 396 421 i 580 216 osób) oraz powierzchni obszarów objętych ochroną przeciwpożarową (odpowiednio 571 781 i 885 338 ha). W okresie trwałości projektu (wynoszącym pięć lat od jego zakończenia) partnerzy projektu (gminy i OSP) zapewniły²¹ utrzymanie osiągniętych wskaźników produktu i rezultatu, spełniając wymagania określone w § 9 ust. 5 ww. umów o dofinansowanie.

(dowód: akta kontroli str. 1227-1256)

Przy wyborze jednostek do objęcia dofinansowaniem zakupu samochodów pożarniczo-gaśniczych, w ramach ww. projektów, brano pod uwagę aktywność OSP w działaniach ratowniczych i ich rolę w systemie przeciwpożarowym²². Udział przedstawicieli PSP w wyborze podmiotów do udzielenia dofinansowania był formalny, ograniczony do sporządzenia opinii co do zasadności zakupu samochodu pożarniczego dla konkretnej jednostki włączonej do KSRG.

(dowód: akta kontroli str. 1017-1121, 1149-1226)

²⁰ Działający jako Instytucja Pośrednicząca dla Priorytetu III. WRPO 2007-2013.

²¹ Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK, tj. do 14 sierpnia 2018 r.

²² W oparciu o statystykę zdarzeń oraz wnioski z działań ratowniczych, zwłaszcza na obszarach przyrodniczo chronionych, a także o aktualny stan techniczny wyposażenia jednostek objętych projektem.

W ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020²³, Oddział Związku zrealizował projekt w zakresie wsparcia systemu ratownictwa chemiczno-ekologicznego i służb ratowniczych województwa wielkopolskiego na wypadek wystąpienia zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii poprzez zakup samochodów dla OSP w ramach KSRG – I etap. Celem projektu była poprawa bezpieczeństwa środowiskowego i ekologicznego na terenie Wielkopolski, a w szczególności 14 powiatów objętych projektem, co miało wpłynąć na poprawę bezpieczeństwa środowiskowego na obszarach leśnych oraz wiejskich. Po zrealizowaniu celu projektu wzrosnąć miało poczucie bezpieczeństwa osób przebywających na terenie tych powiatów, a także czas reakcji na zdarzenia zagrażające życiu i zdrowiu ludzi oraz środowisku naturalnemu.

Na podstawie umowy o dofinansowanie²⁴ z dnia 30 maja 2016 r. zawartej z Zarządem Województwa Wielkopolskiego²⁵ Oddział Związku zobowiązał się do zrealizowania przedsięwzięcia polegającego na zakupie 15 średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych wraz z wyposażeniem dla piętnastu OSP włączonych do KSRG. Całkowita wartość projektu określona została na kwotę 16.787,5 tys. zł, z czego wydatki kwalifikowalne – 16.620,0 tys. zł, a niekwalifikowalne – 167,5 tys. zł. Na jego realizację Oddziałowi Związku przyznano dofinansowanie do wysokości nieprzekraczającej 14.127,0 tys. zł (co stanowiło 85,0% kosztów kwalifikowalnych), z czego do kwoty 14.127,0 tys. zł ze środków budżetu UE (w ramach płatności z EFRR). Okres rzeczowy i finansowy realizacji projektu ustalono od 4 grudnia 2015 r. do 31 lipca 2017 r. Partnerami projektu było 15 gmin (zapewniających finansowanie udziału własnego i trwałość projektu) oraz 15 jednostek OSP (zapewniających realizację celów projektów poprzez prowadzenie działań ratowniczych z wykorzystaniem samochodów zakupionych w ramach projektu), z którym Oddział Związku, jako koordynator projektu, zawarł stosowne umowy partnerskie.

(dowód: akta kontroli str. 1017-1121, 1149-1226)

Objęty dofinansowaniem projekt nie został zrealizowany zgodnie z umową o dofinansowanie oraz założeniami projektu. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK²⁶ Oddział Związku nie otrzymał dofinansowania i nie dokonano końcowego rozliczenia finansowego z realizacji projektu. Spowodowane to było wstrzymaniem wypłaty dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą (dalej: IZ) w oparciu o § 8 ust. 17 umowy o dofinansowanie. Związane to było ze śledztwem prowadzonym przez Centralne Biuro Antykorupcyjne pod nadzorem Prokuratury Regionalnej w Poznaniu, dotyczącym wprowadzenia w błąd przedstawicieli organów współfinansujących zadania w zakresie dwóch zamówień publicznych na dostawy samochodów ratowniczo-gaśniczych, poprzez przedłożenie dokumentów poświadczających nieprawdę co do terminu wykonania przedmiotu tych umów. W związku z tym IZ uznała, że umowa o dofinansowanie projektu nie została zrealizowana przez beneficjenta w sposób należyty. W efekcie tego Oddział Związku do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK nie uiszczył dostawcy części należności w kwocie 11.107,5 tys. zł, pomimo zrealizowania umowy dostawy samochodów i ich przekazania do poszczególnych OSP. Oddział Związku dokonał częściowej zapłaty w kwocie 5.862,5 tys. zł ze środków stanowiących wkład własny partnerów projektu (gmin). Realizacja projektu objęta została kontrolą przeprowadzoną przez Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (dalej:

²³ Oś priorytetowa IV. Środowisko, działanie 4.1 Zapobieganie, likwidacja skutków klęsk żywiołowych i awarii środowiskowych.

²⁴ Nr RPWP.04.01.05-30-0015/15-00 wraz z aneksami nr 1 z 25 października 2017 r.

²⁵ Działający jako Instytucja Zarządzająca WRPO 2014-2020.

²⁶ Tj. do 14 sierpnia 2018 r.

Urząd) w zakresie sprawdzenia jego prawidłowości pod kątem rzeczowym oraz finansowo–księgowym. W jej wyniku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Oddział Związku skierował wobec Województwa Wielkopolskiego wezwanie do zapłaty, które ponowił 10 marca 2017 r. W wyniku bezskutecznych rozmów z IZ Oddział Związku 18 stycznia 2018 r. wystąpił do sądu z pozwem o zapłatę należności w kwocie 11.107,5 tys. zł, wraz z należnymi odsetkami. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK wyznaczono termin pierwszej rozprawy.

(dowód: akta kontroli str. 1375-1398)

W wyniku realizacji projektu osiągnięto zarówno zakładane w umowie wskaźniki produktu (zakupione 15 wozów pożarniczych wyposażonych w sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków katastrof przekazano 15 OSP), jak również wskaźniki rezultatu dotyczące liczby ludności odnoszącej korzyści ze środków ochrony przed pożarami lasów (1 175 533 osób).

(dowód: akta kontroli str. 1375-1390)

W ramach realizacji projektu wpłynęło 89 wniosków OSP. Przy wyborze jednostek do objęcia dofinansowaniem zakupu samochodów pożarniczo-gaśniczych, w ramach ww. projektów, brano pod uwagę aktywność OSP w działaniach ratowniczych i ich rolę w systemie przeciwpożarowym²⁷. Udział przedstawicieli PSP w wyborze podmiotów do udzielenia dofinansowania był formalny, ograniczony do sporządzenia opinii co do zasadności zakupu samochodu pożarniczego dla konkretnej jednostki włączonej do KSRG.

(dowód: akta kontroli str. 1356-1374)

1.2.2. Dotacja z budżetu samorządu województwa wielkopolskiego

W okresie objętym kontrolą, w ramach realizacji Programu Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2012-2020²⁸ (dalej: PROSP), Oddział Związku otrzymał z budżetu Województwa Wielkopolskiego dotacje w łącznej wysokości 15.000 tys. zł na pokrycie w części kosztów funkcjonowania OSP na terenie województwa, poprzez dofinansowanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia służącego do działań ratowniczych. Zgodnie z założeniami PROSP, priorytetami w tym zakresie było doposażenie i wymiana pojazdów pożarniczych, osiągnięcie standardu wyposażenia w zakresie ratownictwa specjalistycznego na poziomie podstawowym, zgodnie z przyjętym planem sieci oraz uzupełnienie braków sprzętowych i szkoleniowych w zakresie ratownictwa medycznego.

Na podstawie corocznie przyjmowanych planów realizacyjnych²⁹ Oddział Związku określał priorytetowe potrzeby sprzętowe i wyposażenia indywidualnego ratowników OSP, które zamierzano zrealizować środkami pochodzącymi z różnych źródeł. Zakres tych potrzeb inwestycyjnych i bieżących jednostek przekazywano corocznie, celem akceptacji, do Urzędu. Stosownie do założeń tych planów realizacyjnych, OW ZOSP w latach objętych kontrolą, otrzymywał wsparcie finansowe z budżetu Województwa Wielkopolskiego na dofinansowanie jednostkom ww. potrzeb.

(dowód: akta kontroli str. 1339-1445, 1450-1455, 1473-1479, 1491-1508, 1558-1572, 1879-1887)

Stosownie do postanowień umów dotacji zawartych z Województwem Wielkopolskim, Oddział Związku dokonywał rozdysponowania środków

²⁷ W oparciu o statystykę zdarzeń oraz wnioski z działań ratowniczych, zwłaszcza na obszarach przyrodniczo chronionych, a także o aktualny stan techniczny wyposażenia jednostek objętych projektem.

²⁸ Znowelizowany Program Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych w Wielkopolsce na lata 2012-2020, załącznik nr 1 do uchwały Zarządu OW ZOSP nr 26/08/2014 z 29 marca 2014 r., przyjęty przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr 4628/2014 z 19 maja 2014 r., dalej: PROSP.

²⁹ Uchwałami Zarządu OW ZOSP: nr 30/08/2014 z 29 marca 2014 r., 51/14/2016 z 2 kwietnia 2016 r. i 63/17/2017 z 18 marca 2017 r.

z przeznaczeniem na dofinansowanie zakupu sprzętu pomiędzy konkretne jednostki. W tym celu corocznie przeprowadzał wśród OSP nabory wniosków na dofinansowanie kosztów ich funkcjonowania.

W ramach przeprowadzonych naborów na dofinansowanie zakupu lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych w latach 2014, 2015, 2016 i 2017 jednostki złożyły odpowiednio: 47, 51, 42 i 33 wnioski, a po ich weryfikacji przyznano dofinansowanie odpowiednio: 25, 34, 20 i 30 OSP. Warunkiem ubiegania się o dofinansowanie przez jednostki było zapewnienie udziału własnego gmin, uzależnionego od wielkości dochodów własnych gminy liczonych na jednego mieszkańca wg danych GUS. Nabór wniosków na dofinansowanie zakupu sprzętu strażackiego, ratownictwa medycznego i wyposażenia indywidualnego strażaka³⁰ odbywał się za pośrednictwem oddziałów gminnych i powiatowych ZOSP, które je opiniowały. Do Oddziału Związku, podobnie jak w przypadku dotacji MSWiA, składano wyłącznie pozytywnie zaopiniowane wnioski, które Zarząd Oddziału Związku rozpatrywał.

(dowód: akta kontroli str. 1456-1471,1473-1479,1491-1508,1558-1572,1879-1887)

W przypadku zakupu zestawów do ratownictwa technicznego wyboru OSP do dofinansowania Oddział Związku dokonywał po uzgodnieniach z Komendą Wojewódzką PSP. Po przekazaniu przez PSP wykazu jednostek włączonych do KSRG zabiegających o nabycie sprzętu ratownictwa technicznego Oddział Związku przyznał dofinansowanie do zakupu tego sprzętu 10 OSP, które wyraziły chęć jego współfinansowania.

(dowód: akta kontroli str. 1509-1513)

Badaniem objęto realizację czterech umów dotacji³¹ zawartych z Województwem Wielkopolskim na łączną kwotę 15.000,0 tys. zł, na pokrycie w części kosztów funkcjonowania OSP na terenie województwa poprzez dofinansowanie sprzętu, urządzeń i wyposażenia służącego do działań ratowniczych. Zgodnie z postanowieniami umów dotacji, Związek przedkładał terminowo sprawozdania częściowe i końcowe z realizacji zadania. Do rozliczenia przekazanych środków publicznych przedkładano corocznie wymaganą dokumentację związaną z wydatkowaniem środków publicznych oraz przeprowadzeniem postępowań przetargowych na zakup sprzętu i wyposażenia.

Z przedłożonej dokumentacji wynika, że objęte dofinansowaniem zadania zakupu sprzętu i wyposażenia zostały zrealizowane zgodnie z umowami i założeniami wynikającymi z planów realizacyjnych. Środki z udzielonej w latach 2014 – 2017 dotacji w łącznej kwocie 15.000 tys. zł wykorzystano w całości zgodnie z przeznaczeniem. Oddział Związku przekazał zakupione samochody pożarnicze, pozostały sprzęt strażacki i wyposażenie poszczególnym OSP. Otrzymany sprzęt i wyposażenie zostały przyjęte przez te jednostki na stan ich środków trwałych albo stan wyposażenia. W ramach realizacji tego zadania, w okresie objętym kontrolą, dokonano zakupu sprzętu i wyposażenia na łączną kwotę 22.942,0 tys. zł³², w szczególności:

- zakupu 109 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych na łączną kwotę 19.091,5 tys. zł (w tym dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – 12.051,3 tys. zł, z budżetu samorządów gmin i środków OSP – 6.290,2 tys. zł, a ze środków WFOŚiGW – 750.0 tys. zł),

³⁰ Dot. motopomp pożarniczych, zestawów do ratownictwa technicznego, defibrylatorów i zestawów ochron osobistych strażaka.

³¹ Nr 34/DO/2014 z 25 lipca 2014 r. na kwotę 3.000 tys. zł, nr 57/DO/2015 z 15 października 2015 r. na kwotę 5.000 tys. zł wraz z aneksami nr 1 z 19 listopada 2015 r. i nr 2 z 10 grudnia 2015 r., nr 3/BOIN/2016 z 31 października 2016 r. (wraz z aneksem nr 1 z 23 grudnia 2016 r.) na kwotę 3.000 tys. zł oraz nr 10/BOIN/2017 z 31 lipca 2017 r. (z aneksami nr 1 z 31 października 2017 r. i nr 2 z 24 listopada 2017 r.) na kwotę 4.000 tys. zł.

³² Z tego 15.000,0 tys. zł ze środków z budżetu samorządu województwa i 7.105,0 tys. zł z innych źródeł.

- zakupu pozostałego sprzętu strażackiego³³ na łączną kwotę 1.088,7 tys. zł (w tym dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – 947,9 tys. zł, z budżetu samorządów gmin i środków OSP – 54,7 tys. zł, a ze środków z dotacji z MSWIA (dot. KSRG) – 86,2 tys. zł),
- zakupu sprzętu ratownictwa medycznego³⁴ na łączną kwotę 532,5 tys. zł (w tym dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – 472,5 tys. zł, a z budżetu samorządów gmin i środków OSP – 60,0 tys. zł),
- zakupu wyposażenia strażaka (zestawów ochron osobistych) na łączną kwotę 2.098,7 tys. zł (w tym dofinansowanie z budżetu samorządu województwa – 1.397,8 tys. zł, z budżetu samorządów gmin i środków OSP – 700,9 tys. zł, a ze środków z zakładów ubezpieczeń – 502,4 tys. zł),

(dowód: akta kontroli str.)

Objęte dofinansowaniem zadania związane z zakupem samochodów pożarniczo-gaśniczych, pozostałego sprzętu strażackiego oraz wyposażenia dla jednostek zostały zrealizowane terminowo, za wyjątkiem jednego przypadku zakupu lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych dokonanego w 2016 r.³⁵. W przypadku tego zamówienia Centralne Biuro Antykorupcyjne prowadzi bowiem śledztwo³⁶ w sprawie doprowadzenia, w okresie 27 – 30 grudnia 2016 r., w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, Samorządu Województwa Wielkopolskiego, samorządów gmin i ochotniczych straży pożarnych oraz WFOŚiGW, do niekorzystnego rozporządzenia mieniem o wielkiej wartości, poprzez wprowadzenie w błąd przedstawicieli organów finansujących zadanie dotyczące ww. zamówienia publicznego, przez przedłożenie dokumentów poświadczających nieprawdę co do terminu wykonania przedmiotu tych umów³⁷. Do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK śledztwo było nadal w toku.

(dowód: akta kontroli str. 2087-2088)

Zakupu samochodów pożarniczo-gaśniczych, pozostałego sprzętu strażackiego oraz wyposażenia dla OSP Oddział Związku dokonywał po przeprowadzeniu postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. W latach 2014-2017 w Oddziale Związku przeprowadzono 10 postępowań w trybie przetargu nieograniczonego o łącznej wartości zamówienia 19.770.087,7 tys. zł. Postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę 40 sztuk zestawów zautomatyzowanych defibrylatorów AED³⁸ zostało objęte kontrolą doraźną przez Urząd Zamówień Publicznych (dalej: UZP). W wyniku kontroli UZP stwierdzono naruszenie przepisów Pzp poprzez opisanie przedmiotu zamówienia w sposób ograniczający konkurencję do jednego wykonawcy³⁹. Z kolei Urząd Marszałkowski (w ramach uprawnień wynikających z postanowień umowy o dotację) dokonał analizy dokumentacji dotyczącej postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na dostawę 30 sztuk lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych⁴⁰. W jej wyniku Marszałek Województwa Wielkopolskiego skierował do prokuratury zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa⁴¹, polegającego na wyrządzeniu osobie prawnej znacznej szkody majątkowej poprzez nadużycie uprawnień lub niedopełnienie obowiązku przez wprowadzenie w specyfikacji istotnych warunków

³³ Tj. 17 motopomp pożarniczych i 10 zestawów do ratownictwa technicznego.

³⁴ Tj. 40 defibrylatorów i 39 zestawów ratownictwa medycznego.

³⁵ Dotyczy umowy sprzedaży nr ZP-2/2016 r. z 2 grudnia 2016 r. zawartej pomiędzy dostawcą a OW ZOSP.

³⁶ Zgodnie z zarządzeniem Prokuratora Prokuratury Regionalnej w Poznaniu z 10 stycznia 2017 r. o powierzeniu śledztwa w całości CBA (akta śledztwa Nr RSD 1/17/PO).

³⁷ Tj. o czyn z art. 286 § 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (Dz. U. z 2018 r. poz. 1600, dalej: k.k.), w zw. z art. 294 § 1 k.k. w zw. z art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

³⁸ O wartości zamówienia 296,3 tys. zł., wszczęte 18 listopada 2015 r.

³⁹ Po rozpatrzeniu zastrzeżeń OW ZOSP zgłoszonych 11 maja 2018 r. do Prezesa UZP Krajowa Izba Odwoławcza nie uwzględniła ich.

⁴⁰ O wartości zamówienia 4.878,0 tys. zł., wszczęte 28 lipca 2017 r.

⁴¹ 11 stycznia 2018 r.

zamówienia zapisów mogących prowadzić do ograniczenia lub wyeliminowania konkurencji. Prokurator odmówił wszczęcia śledztwa w tej sprawie, uznając, że czyn ten nie zawiera znamion czynu zabronionego.

(dowód: akta kontroli str. 1521-1557, 1618-1657, 1679-1722, 1738-1878, 1907-1925, 2089-2095, 2104-2111)

Kontrolą objęto jedno postępowanie przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego na dostawę 320 sztuk zestawów ochrony osobistej dla ochotniczych straży pożarnych z terenu województwa wielkopolskiego o wartości zamówienia 857,6 tys. zł. W wyniku przeprowadzonego przetargu nieograniczonego, 20 grudnia 2016 r. z wyłonionym wykonawcą zawarto umowę na kwotę 900,2 tys. zł. Źródło sfinansowania wydatków stanowiły środki pochodzące z budżetu samorządu województwa w kwocie 397,8 tys. zł oraz środki z zakładów ubezpieczeń (będących w dyspozycji OW ZOSP) w kwocie 502,4 tys. zł. Po dokonaniu odbioru dostawy w dniu 22 grudnia 2016 r. Oddział Związku zwrócił się do wykonawcy o przechowanie zakupionych zestawów ochrony osobistej w magazynach wykonawcy przez 30 dni. Odbioru wyposażenia OSP (którym przyznano dofinansowanie) dokonały w punktach handlowych OW ZOSP w okresie od 23 stycznia do 28 lutego 2017 r.

(dowód: akta kontroli str. 1587-1602, 1776-1878)

W okresie objętym kontrolą Oddział Związku każdorazowo zawierał z jednostkami (którym przyznano dofinansowanie ze środków z dotacji) oraz samorządami gmin, na terenie których funkcjonowały te OSP, umowy o przeprowadzenie zakupu samochodów pożarniczo-gaśniczych oraz pozostałego sprzętu strażackiego. W ramach tych umów Oddział Związku przeprowadzał postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, zawierał stosowne umowy z wykonawcami, dokonywał odbiorów techniczno-jakościowych samochodów i sprzętu oraz zapłaty należnego wynagrodzenia wykonawcom. W związku z wykonywaniem tych czynności OW ZOSP pobierał stosowne prowizje (sięgające do 5% ceny brutto przedmiotu zamówienia) od poszczególnych samorządów gmin lub OSP w ramach zwrotu zryczałtowanych kosztów. Z tego tytułu w okresie 2014-2017 pobrał prowizje w łącznej wysokości 949,0 tys. zł. Oddział Związku nie przekazywał dofinansowania na rachunek bankowy jednostek z uwagi na dokonywanie ww. czynności. Dlatego OSP i samorządy gmin w ramach tej umowy zobowiązywały się do przekazania na rachunek bankowy Oddziału Związku pozostałą należność wynikającą z umowy. Po zrealizowaniu przedmiotu umów przez wykonawców Oddział Związku każdorazowo dokonywał rozliczenia końcowego z jednostkami i samorządami gmin, a w przypadku nadpłaty dokonywano zwrotu środków finansowych na ich rzecz.

(dowód: akta kontroli str. 1975-2001)

W okresie objętym kontrolą, Oddział Związku otrzymał również wsparcie ze środków WFOŚiGW w łącznej kwocie 2.913,6 tys. zł, z tego na dofinansowanie zakupu samochodów pożarniczo-gaśniczych – 2.513,6 tys. zł a zakupu wyposażenia strażackiego (helmów) - 400,0 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 2076-2086)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Nieefektywnie wydatkowano część środków dotacji otrzymanych z budżetu Województwa Wielkopolskiego lub MSWiA:

1.1. Oddział Związku rozdysponowując środki otrzymane z budżetu Województwa Wielkopolskiego oraz MSWiA dofinansowywał nimi zakup sprzętu i wyposażenia

także tym jednostkom OSP, które w latach 2014 – 2017 nie uczestniczyły w akcjach ratowniczo-gaśniczych albo uczestniczyły w nich sporadycznie.

Odnosnie do środków z budżetu samorządu województwa, zgodnie z założeniami PROSP⁴², kolejność zaspokajania potrzeb sprzętowo-szkoleniowych jednostek OSP powinna następować w oparciu o priorytety operacyjne wynikające z aktualnych analiz zagrożeń zabezpieczenia operacyjnego poszczególnych powiatów, w tym między innymi ilości wyjazdów.

Przykładowo: dla OSP Kłębowo i Parzęczewo został dofinansowany zakup samochodu pożarniczo-gaśniczego w 2016 r., podczas gdy jednostki te w latach 2014-2017 nie uczestniczyły w żadnych akcjach ratowniczych. Z kolei dla OSP: Oleszno, Kosmów, Karminiec, Niewierz i Mostki został dofinansowany zakup samochodu pożarniczo-gaśniczego w 2015 r., pomimo że jednostki te uczestniczyły maksymalnie w jednej albo dwóch akcjach ratowniczych w tych latach. Podobnie w przypadku zakupu wyposażenia - przyznano dofinansowanie do zakupu zestawów ochrony osobistej strażaka jednostkom nieuczestniczącym w akcjach ratowniczo-gaśniczych⁴³.

(dowód: akta kontroli str. 129-524, 702-704, 709-713)

Analogicznie, przy wyborze jednostek do udzielenia dofinansowania z dotacji MSWiA, przeznaczonej na przygotowanie OSP do działań ratowniczo-gaśniczych, nie zawsze brano pod uwagę aktywność tych jednostek (ilość wyjazdów). Spośród zbadanych 54 jednostek, którym przyznano dofinansowanie na zakup sprzętu i umundurowania, w 17 przypadkach⁴⁴ dotyczyło to OSP, które w latach 2014–2017 nie uczestniczyły w akcjach ratowniczo-gaśniczych albo uczestniczyły tylko w jednej takiej akcji.

(dowód: akta kontroli str. 129-524, 702-704, 709-713, 2083-2092)

Dyrektor Zarządu Wykonawczego OW ZOSP wyjaśnił m.in., że przyznając jednostkom dofinansowanie kierowano się przede wszystkim ich potrzebami i stopniem zużycia dotychczas wykorzystywanego sprzętu i środków ochrony osobistej. Dodał, że dążono do systematycznego doposażania, zgodnie z minimalnym standardem wyposażania dla OSP. Wskazał także, iż [...] *Nieszczyście jest także zarządzanie komendanta głównego PSP nakazujące powiadomianie i wysyłanie do działań ratowniczych, w kolejności: jednostki ratowniczo gaśnicze PSP, OSP włączone do KSRG, a w przypadku potrzeb wykorzystania większych sił (np. ubiegłorocznych wichur) dopiero pozostałe OSP. Nieszczyście jest niepowiadomianie OSP spoza systemu o zdarzeniach w ich macierzystych wsiach czy miasteczkach*".

(dowód: akta kontroli str. 1963)

1.2. W latach 2014-2015, w ramach dotacji MSWiA, przeznaczonej na przygotowanie jednostek OSP do działań ratowniczo-gaśniczych, dofinansowano zakup mundurów strażackich wyjściowych tzw. galowych⁴⁵. Spośród 54 badanych jednostek, 31 z nich przyznano dofinansowanie na zakup takiego umundurowania w łącznej kwocie 18,7 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 129-524, 709-713)

Dyrektor Zarządu Oddziału Związku wyjaśnił, że dotacja do umundurowania wyjściowego była zawsze kwotowo niska. Mundury były możliwe do kupienia w niewielkich ilościach w stosunku do potrzeb. Trzeba jednak pamiętać o tym,

⁴² Str. 34.

⁴³ Przykładowo OSP: Dębina, Rozalin, Gliny, Parzęczewo, Krowica Zawodnia, Adamów, Stawnica, Kragola.

⁴⁴ Dotyczy OSP: Michałów, Mostki, Muchy, Pisarzowice, Skrzyńki, Tokarzew, Brudzyń, Cichów, Galew, Wróblina, Żuki, Ogorzelczyn, Janiszew, Ewinów, Gąsin, Janów i Kaczki Średnie.

⁴⁵ Wraz koszulami i czapkami.

że jest on elementem wyposażenia strażackiego. Dodał, że działalność OSP to nie tylko działalność ratownicza, ale także częste spotkania z mieszkańcami - dorosłymi i dziećmi, w ramach działań profilaktycznych i kulturalnych.

(dowód: akta kontroli str. 1964)

NIK wskazuje, że wydatki na mundury wyjściowe – tj. ze swej istoty nieprzeznaczone do używania podczas działań ratowniczo-gaśniczych – nie służyły przygotowaniu członków OSP do bezpośredniego udziału w takich akcjach. Ponadto, zauważyć należy, że na zakup takiego umundurowania ze środków z dotacji z MSWiA w latach 2014 i 2015 wydatkowano odpowiednio: 274,0 tys. zł i 227,5 tys. zł⁴⁶, co stanowiło odpowiednio: 22,5% i 18,6% ogółu środków przeznaczonych na zakup umundurowania z tych dotacji (1 218,4 tys. zł i 1 218,9 tys. zł).

1.3. W latach 2014-2017 przyznawano jednostkom OSP włączonym do KSRG dofinansowanie do zakupu 51 lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zbiornikiem na wodę 200 litrów, na łączną kwotę 5.658,7 tys. zł, pomimo że założenia PROSP⁴⁷ zakładały uzupełnienia potrzeb sprzętowych o co najmniej średni samochód ratowniczo-gaśniczy z wyposażeniem, posiadający moduł techniczny lub samochód gaśniczy średni i samochód techniczny z wyposażeniem, o okresie eksploatacji poniżej 30 lat, umożliwiającej realizację założonych działań ratowniczych. Zgodnie z założeniami PROSP stanowisko co do potrzeb sprzętowych w zakresie doposażenia jednostek OSP włączonych do KSRG prezentował również Wielkopolski Komendant Wojewódzki PSP. W ramach otrzymanej dotacji na 2017 r. z budżetu samorządu województwa Oddział Związku przyznał dofinansowania do zakupu lekkich samochodów pożarniczych dla OSP włączonych do KSRG, pomimo jego negatywnej opinii⁴⁸ (o którą OZ sam się zwrócił).

Dyrektor Zarządu Wykonawczego OW ZOSP wyjaśnił, że spełniono wymóg uzyskania opinii, jednakże nacisk samorządów gminnych, które dopłacały do zadania ponad 50% jego wartości, też musiał być respektowany. Dodał, że wójtowie i burmistrzowie zwracali uwagę na potrzeby wyposażenia OSP z KSRG z ich terenu w lekkie samochody ratowniczo-gaśnicze. W kilku przypadkach miały one służyć jako holowniki łodzi lub pontonów ratowniczych.

(dowód: akta kontroli str. 1399-1442,1480-1483,1514-1520,1573-1586,1964,2076-2082)

2. Oddział Związku, wbrew postanowieniom § 8 ust. 2 umowy dotacji nr 3/BOIN/2016 z 31 października 2016 r., zawartej z Województwem Wielkopolskim, nie dokonał zwrotu części tej dotacji pobranej w nadmiernej wysokości.

Stwierdzono bowiem, że Oddział Związku, na podstawie § 8 ust. 1 lit. b umowy sprzedaży⁴⁹ naliczył dostawcy samochodów pożarniczych karę umowną w wysokości 221.980,20 zł na skutek nieterminowego wykonania zobowiązania⁵⁰. W efekcie tego, OW ZOSP dokonał potrącenia tej kary umownej w kwocie 172.077,0 zł z wniesionego uprzednio przez dostawcę zabezpieczenia należytego wykonania umowy. Do dostawcy zwrócono się również o uiszczenie do dnia 17 marca 2017 r. pozostałej kwoty należnej kary umownej, tj. 49.906,20 zł. Oddział

⁴⁶ Tj. 2 194 szt. mundurów wyjściowych.

⁴⁷ Tabela na str. 33.

⁴⁸ Pismo nr WR.0754.115.2.1.2017 z 6 września 2017 r.

⁴⁹ Nr Zp-2/2016 z 2 grudnia 2016 r.

⁵⁰ Zgodnie z § 4 ust. 2 umowy przez termin wykonania przedmiotu umowy należał rozumieć datę faktycznego odbioru przedmiotu umowy. Data faktycznego odbioru pojazdów nastąpiła 27 stycznia 2017 r. Dostarczenie w dniu 14 grudnia 2016 r., dokumentów związanych z pojazdami nie stanowiło wypełnienia niniejszego zobowiązania.

Związku do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK nie wyegzekwował tej pozostałej kwoty i nie podjął działań prawnych w celu skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego.

Zgodnie z art. 252 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁵¹ zwrotowi do budżetu samorządu podlega dotacja pobrana nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Kary umowne uzyskane w związku z umowami obejmującymi realizację zadań finansowanych z dotacji z budżetu samorządu nie mogą być uznane za dochód własny podmiotu dotowanego. Zawarcie postanowienia o karze umownej i następnie jego wyegzekwowanie doprowadza do sytuacji, w której możliwe jest zrealizowanie określonego zadania za kwotę niższą niż pierwotnie przewidywana. W sytuacji jednak, gdy kwota ta pochodzi z budżetu samorządu nie można uznać, że „zaoszczędzone” środki stają się dochodem podmiotu dotowanego. Środki te pochodziły bowiem z ww. budżetu i działania podmiotu dotowanego nie zmieniają ich zakwalifikowania⁵².

Z wyjaśnień Dyrektora Zarządu Wykonawczego OW ZOSP wynika, że nie dokonano zwrotu środków z dotacji, gdyż do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK nie wyegzekwowano kar umownych. Dodał, że obecnie Oddział Związku jest w sporze z dostawcą i trwają przygotowania do skierowania sprawy na drogę sądową.

(dowód: akta kontroli str. 1738-1751,1964)

NIK wskazuje, że Oddział Związku dokonał już zwrotu części tej dotacji pobranej w nadmiernej wysokości (w kwocie 55,6 tys. zł wraz z odsetkami w wysokości 2,1 tys. zł⁵³) na rzecz WFOŚiGW, będącego jednym z podmiotów dotujących zakup tych samochodów pożarniczych. Nieuzasadnione jest w tym kontekście wstrzymywanie się ze zwrotem tych środków samorządowi Województwa Wielkopolskiego.

3. W przeprowadzonym przez Oddział Związku w 2016 r. przetargu nieograniczonym na dostawę 320 sztuk zestawów ochrony osobistej dla OSP z terenu województwa wielkopolskiego o wartości zamówienia 857,6 tys. zł wybrano wykonawcę⁵⁴ z naruszeniem art. 24 ust. 1 pkt. 12 w zw. z art. 22 ust. 1 pkt 1 Pzp. Zgodnie z tymi przepisami, z postępowania o udzielenie zamówienia wyklucza się m.in. wykonawcę, który nie wykazał braku podstaw wykluczenia. W specyfikacji istotnych warunków zamówienia (rozdz. IV. pkt 1) wskazano, m.in. że zamawiający, tj. Oddział Związku wyklucza z postępowania o zamówienia publiczne wykonawcę w sytuacji istnienia pomiędzy nim a zamawiającym powiązań kapitałowych. Wykonawca w przedłożonym oświadczeniu, o którym mowa w rozdz. V pkt 1 lit. b SIWZ potwierdził istnienie powiązań z zamawiającym.

(dowód: akta kontroli str. 1776-1878)

Dyrektor Zarządu Wykonawczego OW ZOSP wyjaśnił, że Oddział Związku jest jednym z trzech oddziałów posiadających osobowość prawną (wielkopolski, pomorski, podkarpacki) i nie jest udziałowcem wykonawcy, a tym samym nie jest powiązany kapitałowo z tą firmą.

(dowód: akta kontroli str. 1964)

NIK wskazuje, że w przypadku Oddziału Związku, jako terenowej jednostki organizacyjnej stowarzyszenia, zachodzi konstrukcja podwójnej osobowości

⁵¹ Dz.U. z 2017 r. poz. 2077, ze zm.

⁵² Por. Wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z 26 października 2016 r., w sprawie V SA/Wa 4652/15, tj. analogicznej sytuacji dotyczącej dotacji z budżetu państwa.

⁵³ Zwrot dokonany w 23 czerwca 2017 r. wraz odsetkami naliczonymi w wysokości jak dla zaległości podatkowych, licznymi od dnia przekazania środków finansowych do dnia zwrotu.

⁵⁴ Jedynego który uczestniczył w postępowaniu.

prawnej, o której mowa w art. 10a ust. 3 ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach⁵⁵. Zgodnie z tym przepisem, jeżeli statut stowarzyszenia tak stanowi, terenowa jednostka organizacyjna stowarzyszenia może uzyskać osobowość prawną. Taką zaś możliwość przewidziano w § 4 ust. 2, 4a i 4b statutu ZOSP⁵⁶. Oddział Związku, w świetle wpisania go do Krajowego Rejestru Sądowego⁵⁷, takową osobowość posiada. Nie zmienia to jednak faktu, że jest on włączony w wewnętrzną strukturę „osoby prawnej matki” tj. Związku Ochotniczych Straży Pożarnych⁵⁸. Ten zaś Związek jest od 2013 r. głównym udziałowcem ww. wykonawcy, posiadającym 15.723 udziałów o łącznej wartości 1.572,3 tys. zł⁵⁹. W tych okolicznościach nie sposób zatem przyjąć, że pomiędzy Oddziałem Związku, a wykonawcą nie zachodzą powiązania kapitałowe⁶⁰.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że Oddział Związku nie dokumentował faktu uzgadniania realizacji potrzeb inwestycyjnych OSP włączonych do KSRG na dany rok z Wielkopolskim Komendantem Wojewódzkim PSP (w ramach dofinansowania zakupu sprzętu), pomimo że takie uzgodnienia przewidziano w PROSP⁶¹. Ponadto, nie dokumentowano faktu opiniowania przez komendanta wojewódzkiego PSP (w 2014 r.) albo komendantów powiatowych PSP (w 2015 r.) wniosków o dofinansowanie zakupu samochodów i sprzętu strażackiego z budżetu Województwa Wielkopolskiego, składanych przez poszczególne OSP⁶².

(dowód: akta kontroli str. 2061-2075)

Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku wyjaśnił, że wszystkie wnioski OSP były opiniowane przez zarządy oddziałów gminnych i powiatowych ZOSP, a członkami zarządów oddziałów powiatowych ZOSP byli komendanci powiatowi PSP lub ich zastępcy (wielu z nich było wiceprezesami zarządu). Podejmowali więc wspólną decyzję o poparciu lub odrzuceniu wniosku o uzyskanie dotacji na sprzęt lub umundurowanie. Z kolei w latach 1999 – 2017 Komendant Wojewódzki PSP był członkiem Zarządu i Prezydium Zarządu OW ZOSP. Wielokrotnie przed posiedzeniami Prezydium Zarządu konsultowano projekty uchwał przed ich przegłosowaniem i nigdy komendant wojewódzki nie głosował przeciw przyjęciu uchwał związanych z udzieleniem dotacji wskazanym w nich OSP.

(dowód: akta kontroli str. 1956)

NIK wskazuje, że niedokumentowanie ww. uzgodnień i opinii nie sprzyjało transparentności podejmowanych działań i utrudnia ich weryfikację.

⁵⁵ Dz. U. z 2017 r. poz. 210, ze zm. – przed 20 maja 2016 r. był to art. 17 ust. 1a tej ustawy.

⁵⁶ Tekst jednolity uwzględniający zmiany przyjęte na Nadzwyczajnym Zjeździe Krajowym Związku w dniu 4 czerwca 2016 r.

⁵⁷ KRS: 0000240526.

⁵⁸ Koncepcja podwójnej osobowości prawnej jest kontrowersyjna i krytykowana w doktrynie. Prof. Andrzej Kidyba z UMCS w Lublinie w komentarzu do ustawy o fundacjach i prawa o stowarzyszeniach (Wyd. Prawnicze PWN 1997), wskazuje, że chodzi o konstrukcję umożliwiającą tworzenie przez osobę prawną innej osoby prawnej niejako „w swoim tonie”. Rozwiązanie to kłóci się z regułami działania osób prawnych, w szczególności co do podmiotowości prawnej (...), odrębności majątkowych osób prawnych. Prof. Hubert Izdebski (Fundacje i stowarzyszenia, komentarz, orzecznictwo, Wyd. AJP Partners 2001) stwierdza, że wprowadzenie możliwości podwójnej osobowości prawnej stowarzyszeń nie było należycie przemyślane. Podobnie krytyczne są wypowiedzi innych autorów: dra Pawła Suskiego (Stowarzyszenia w prawie polskim, Wyd. Prawnicze LexisNexis 2002) i wcześniej dra Jana Broła (Prawo o stowarzyszeniach z komentarzem, Wyd. TNOiK 1991).

⁵⁹ Przy kapitale zakładowym w wysokości 1.600 tys. zł. KRS: 0000069448.

⁶⁰ Uzyskanie osobowości prawnej przez Oddział Związku ma głównie znaczenie dla zakresu czynności prawnych, które ta jednostka może podejmować samodzielnie, zgodnie z postanowieniami statutu, bez konieczności ich podejmowania przez władze naczelną stowarzyszenia. Osobowość prawna oddziału uzależniona jest natomiast od bytu stowarzyszenia. Jeżeli stowarzyszenie zostanie rozwiązane i postawione w stan likwidacji, likwidacji podlega również oddział. Z chwilą wykreślenia stowarzyszenia z rejestru, powinno nastąpić również wykreślenie oddziału.

⁶¹ Str. 39.

⁶² Wymóg takiego opiniowania zawarto w § 1 umów dotacji Nr 34/DO/2014 z 25 lipca 2014 r. na kwotę 3.000 tys. zł oraz Nr 57/DO/2015 z 15 października 2015 r. na kwotę 5.000 tys. zł (wraz z aneksem nr 1 z 19 listopada 2015 r. i nr 2 z 10 grudnia 2015 r.).

2. NIK wskazuje, że przyjęty przez Oddział Związku sposób dokonywania w imieniu poszczególnych OSP wyboru wykonawców na zakup umundurowania i sprzętu strażackiego ze środków z dotacji MSWiA, skutkowało faktycznym pozbawieniem tych jednostek możliwości wyboru dostawcy dotowanego asortymentu⁶³. Mogło to wpłynąć na ograniczenie optymalnego wykorzystania środków publicznych.

Dyrektor Zarządu Wykonawczego Oddziału Związku stwierdził m.in., że wnioski o udzielenie dotacji składane przez OSP do OZ były jednocześnie zamówieniem sprzętu i umundurowania spełniającego wszystkie wymogi zawarte w rozporządzeniach komendanta głównego PSP. Podkreślił, że nigdy z punktów handlowych Oddziału jednostki nie nabyły towaru, który: był złej jakości, nie posiadał „świadczenia dopuszczenia” (jeżeli było ono wymagane) oraz miał zawyżoną cenę w stosunku do swej jakości.

(dowód: akta kontroli str. 129-524,1956)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁴, wnosi o podjęcie działań w celu zapewnienia:

- 1) efektywnego rozdysponowania środków otrzymanych z budżetu Województwa Wielkopolskiego z uwzględnieniem założeń zaspokajania potrzeb sprzętowych wynikających z Programu Rozwoju Ochotniczych Straży Pożarnych,
- 2) zwrotu części dotacji pobranej w nadmiernej wysokości, proporcjonalnie do udziału podmiotów dotujących.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

⁶³ Wnioski o udzielenie dofinansowania były równoznaczne ze złożeniem zamówienia na zakup sprzętu i umundurowania w punktach handlowych Związku, przy uwzględnieniu obowiązujących tam cen.

⁶⁴ Dz.U. z 2017 r. poz. 524, ze zm.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 28 września 2018 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Dyrektor
z up. Tomasz Nowiński
Wicedyrektor

.....
podpis